Parsha Plug: Parshat Mishpatim

שמות כב:טו–יט Shemot 22:15-19

15 If a man seduces a virgin who is not betrothed and lies with her, he shall provide her with a marriage contract as a wife. 16 If her father refuses to give her to him in marriage, he shall weigh out money according to the dowry of the virgins. 17 You shall not allow a sorceress to live. 18 Whoever lies with an animal shall surely be put to death. 19 He who slaughters sacrifices to the gods shall be destroyed, except to God alone.

שוּ וְכְיריְפַתָּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לְא־אֹרָשָׁה וְשָׁכֵב עִמָּה מָה ֹר יִמְהָרְנָּה לְּוֹ לְאִשָּׁה: שוֹ אִם־מָאֵן יְמָאֵן אָבִיהָ לְתִתָּה לְוֹ כֶּסֶף יִשְׁלֹל כְּמָ הַר הַבְּתוּלְת: יוֹ מְבַשֵּׁשְּׁה לְא תְתַיֶּה: יח בָּל־שׁכֶב עִם־בְּהֵמָה מָוֹת יוּמְת: יט זֹבַת לָאֱלֹהִים יְחֵרֶם בִּלְתִּי לַה׳ לְבַדְּוֹ:

Chizkuni on Shemot 22:17 "You shall not allow a sorceress to live" is juxtaposed with "If a man seduces a virgin" because those who yearn after evil thoughts seek the way of witchcraft to reach their desire.

Masechet Sanhedrin 67a-68a

מסכת סנהדרין סז.–סח.

Our Rabbis taught: "You shall not allow a sorceress to live" this applies to both man and woman. If so, why is the feminine stated? Because mostly women engage in witchcraft. How are they executed?...Ben Azzai said: It is here written, "You shall not allow a sorceress to live" and right after it is said, "Whoever lies with an animal shall surely be put to death". Now, this is placed in proximity, teaching that just as the latter is stoned, so is the former. Thereupon R. Judah said to him: Shall we, because of this proximity, exclude the former [from the easier death implied by an unspecified death sentence] changing it to stoning? Rather, the ov and yidde'oni were included among other sorcerers. Why were they singled out? That other sorcerers may be assimilated to them, and to teach just as the ov and yidde'oni are stoned, so are all other sorcerers stoned...R. Yohanan said: Why are they called Keshafim? Because it is an acronym for: "Contradicts the heavenly entourage" [shemakhhishin pamalia shel mala]. Sorcery appears to contradict the laws of nature established by God.....Abaye said: The laws of sorcerers are like those of the Sabbath: certain actions are punished by stoning, some are exempt from punishment, yet forbidden, while others are entirely permitted. Thus: if one actually performs magic, he is stoned; if he merely creates an illusion, he is exempt, yet it is forbidden; what is entirely permitted? Such as was performed by R. Hanina and R. Oshaya, who spent every Shabbat evening in

תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב נשים מצויות בכשפים מיתתן במה...בן עזאי אומר נאמר (שמות כב, יז) מכשפה לא תחיה ונאמר (שמות כב, יח) כל שוכב עם בהמה מות יומת סמכו ענין לו מה שוכב עם בהמה בסקילה אף מכשף בסקילה אמר לו רבי יהודה וכי מפני שסמכו ענין לו נוציא לזה בסקילה אלא אוב וידעוני בכלל מכשפים היו ולמה יצאו להקיש עליהן ולומר לך מה אוב וידעוני בסקילה אף מכשף בסקילה..האמר רבי יוחנן למה נקרא שמן מכשפים שמכחישין פמליא של מעלה שאני רבי חנינא דנפיש זכותיה...אמר אביי הלכות כשפים כהלכות שבת יש מהן בסקילה ויש מהן פטור אבל אסור ויש מהן מותר לכתחלה העושה מעשה בסקילה האוחז את העינים פטור אבל אסור מותר לכתחלה כדרב חנינא ורב אושעיא כל

studying the Laws of Creation, by means of which they created a third-grown calf and ate it...But how might R. Eliezer do so (cause cucumbers to grow by magic)? Did we not learn in the Mishnah that "If he actually performs magic he is liable but not if he merely creates illusions"? If it is only to teach, it is different. For it has been said, "You shall not learn to do after the abominations of these nations" (Devarim 18:9). You may not learn to practice, but you may learn in order to understand.

מעלי שבתא הוו עסקי בהלכות יצירה ומיברי להו עיגלא תילתא ואכלי ליה...היכי עביד הכי והאנן תנן העושה מעשה חייב להתלמד שאני דאמר מר (דברים יח, ט) לא תלמד לעשות לעשות אי אתה למד אבל אתה למד להבין ולהורות.

Rambam Hilchot Avodah Zarah 11:16

And all of these things are matters of falsehood and lies, and they are the very means through which the idol worshipers fooled the nations of the world into following them. And it is not proper for the Jewish people, who are exceptionally wise, to follow after these vanities, nor to entertain the possibility that they have any benefit. As the Torah states, "there is no divination in Jacov, nor charming in Israel." And it is stated, "For these nations that you will inherit listen to the omen-readers and charmers; but you, not so has Hashem, your God, given you". Anyone who believes in these things and things like them, and thinks in his heart that they are true and wise but that the Torah has prohibited them; he is one of the fools and those lacking knowledge, and is grouped among the women and children whose minds are imperfect. But those who possess wisdom and sound mind know clearly that all of these things that the Torah prohibits are not things of wisdom; rather, they are emptiness and vanity that fools stray after, and all of the paths of truth have been corrupted because of them.

רמביים הלכות עבודה זרה יא:טז

ודברים האלו כולן דברי שקר וכזב הן והם שהטעו בהן עובדי כוכבים הקדמונים לגויי הארצות כדי שינהגו אחריהן ואין ראוי לישראל שהם חכמים מחוכמים להמשך בהבלים אלו ולא להעלות על לב שיש תועלת בהן שנאמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל ונאמר כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן וגו' כל המאמין בדברים האלו וכיוצא בהן ומחשב בלבו שהן אמת ודבר חכמה אבל התורה אסרתן אינן אלא מן הסכלים ומחסרי הדעת ובכלל הנשים והקטנים שאין דעתן שלימה אבל בעלי החכמה ותמימי הדעת ידעו בראיות ברורות שכל אלו הדברים שאסרה תורה אינם דברי חכמה אלא תהו והבל שנמשכו בהן חסרי הדעת ונטשו כל דרכי האמת בגללן.

Ramban on Deuteronomy 18:9

"You shall not learn to do like the abominations of those nations"...Know and understand concerning the subject of sorcery, that when God created everything from nothing, He made the higher powers guides for those below them. Thus He placed the earth and all things that are thereon in the power of the stars and constellations, depending on their rotation and position as proven by the study of astrology. Over the stars and constellations He further appointed guides, angels, and lords which are the souls of the stars and constellations. Their behavior from the time they come into existence for eternal

רמביין דברים יח:ט

לא תלמד לעשות כתועבת הגוים
ההם...ועתה דע והבן בעניני הכשפים
כי הבורא יתברך כאשר ברא הכל
מאין עשה העליונים מנהיגי
התחתונים אשר למטה מהן ונתן כח
הארץ וכל אשר עליה בכוכבים
ובמזלות לפי הנהגתם ומבטם בהם
כאשר הוא מנוסה בחכמת
האיצטגנינות ועשה עוד על הכוכבים
והמזלות מנהיגים מלאכים ושרים

duration, is according to the pattern the Most High decreed for them. However, it was one of His mighty wonders that within the power of these higher forces, he put configurations and capacities to alter the behavior of those under them. Thus if the direction of the stars towards the earth be good or bad to a certain country, people, or individual, the higher dominions can reverse it of their own volition...This then is the secret of sorcery and their power concerning which the rabbis have said that "they contradict the power of the Divine agency" meaning that they are contrary to the simple powers [with which the agencies have been endowed] and thus diminish a certain aspect of them. Therefore, it is proper that the Torah prohibit these activities in order to let the world rest in its customary way, which is the desire of its Creator. This is also one of the reasons for the prohibition of kilayim (mixing seeds), for the plants resulting from such grafting are strange, giving rise to changes in the ordered course of the world for bad or good, aside from the fact that they themselves constitute a change in Creation, as I have already explained. There are many who belittle the reading of omens and say that they have no truth to them at all for who tells the raven or the crane what will happen? But we cannot deny matters publicly demonstrated before the eyes of witnesses. Our Rabbis also, acknowledged their existence...Now all this is not considered abominable for the nations, instead it is considered wisdom for them. Thus the Rabbis said: And Solomon's wisdom excelled the wisdom of all the children of the east. What was the wisdom of the children of the east? They were wise and astute in divination of birds...for they had the wisdom to know the future. The Torah is thus stating, God has prohibited you these specific practices because they are abominations before Him and because of them He drove the nations out from before you...He further forbade the enchanters and diviners to you lest you will say "They have a source from which to inquire, and I have nothing from which to inquire". This is why the Torah states, "But as for you, the Lord your God has not let you to do so" (Deuteronomy 18:14). This is proof to all that we have explained that with respect to the diviners, 'the root of the matter is found in them', and therefore Israel had a complaint in being enjoined from making use of them.

שהם נפש להם והנה הנהגתם מעת היותם עד לעולם ועד גזירת עליונים אשר שם להם אבל היה מנפלאותיו העצומות ששם בכח המנהיגים העליונים דרכי תמורות וכחות להמיר הנהגת אשר למטה מהם...וזה סוד הכשפים וכחם שאמרו בהם (חולין ז) שהם מכחישים פמלייא של מעלה לומר שהם היפך הכחות הפשוטים והם הכחשה לפמלייא בצד מהצדדין ועל כן ראוי שתאסור אותם התורה שיונח העולם למנהגו ולטבעו הפשוט שהוא חפץ בוראו וגם זה מטעמי איסור הכלאים כי יבואו מן ההרכבות צמחים יעשו פעולות נכריות יולידו שינויים ממנהגו של עולם לרע או לטוב מלבד שהן עצמן שינוי ביצירה כאשר פירשתי כבר ויקרא יט יט) ורבים יתחסדו בנחשים לומר שאין בהם אמת כלל כי מי יגיד לעורב ולעגור מה יהיה ואנחנו לא נוכל להכחיש דברים יתפרסמו לעיני רואים ורבותינו גם כן יודו בהם...וכל זה איננו תועבה בעמים אבל חכמה תחשב להם וכך אמרו (במדב"ר יט ג) ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם (מלכים א ה י) מה היתה חכמתן של בני קדם שהיו יודעין וערומים בטייר...כי חכמתם לדעת הבאות ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך יאמר הנה אסר לך השם המעשים האלה הנזכרים בעבור שהם תועבות לפניו ובגללם הוריש...מעוננים ואל קוסמים ישמעו שמא תאמר להם יש במה לשאול ולי אין לי לשאול תלמוד לומר ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך והנה זו ראיה בכל מה שפירשנו כי הנחשים שורש דבר נמצא בם ולכן היה לישראל טענה במניעה מהם.

Ramban on Deuteronomy 18:13				ז יח:יג	י דבריב	רמביין
"You shall be wholehearted with God": The meaning is that	-אלקיך	ה'	עם	תהיה	תמים	וטעם

we are to direct our hearts to Him only, and believe that He alone does everything. It is He Who knows the truth about all future events, and from His prophets, or from His pious ones, that is to say the Urim and Tummim, may we inquire about future events. We are not to inquire of the astrologers or from anyone else, or by any means trust that their words will be fulfilled. But if we do listen to what they say, we should say, "Everything is in the God's hands-- He is the God of gods, the Supreme and Omnipotent over everything, Who changes the set order of the stars and the constellations at His will."

שנייחד לבבנו אליו לבדו ונאמין שהוא לבדו עושה כל והוא היודע אמתת כל עתיד וממנו לבדו נדרוש העתידות מנביאיו או מאנשי חסידיו רצונו לומר אורים ותומים ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם ולא נבטח שיבואו דבריהם על כל פנים אבל אם נשמע דבר מהם נאמר הכל בידי שמים כי הוא אלקי האלקים עליון על הכל היכול בכל משנה מערכות הכוכבים והמזלות כרצונו.

Biur HaGra Yoreh Deah 179:13

Rambam wrote on sorcery, but all those after him disagreed with him, since many incantations are referred to in the Gemara; and he followed philosophy, and therefore wrote that magicians and the names of incantations and demons and amulets are all false. But we already hit him on top of his head, since we have found many instances in the Gemara where names and magic are spoken of (Shabbat 81b, Hullin 105b, and other examples)...and the story of R. Hanina and R. Oshaya who created a third grown calf...And philosophy has a strong tendency to explain the Gemara in a facetious manner, and remove those instances from their plain meaning. And Heaven Forbid I do not believe in them or from them. Rather all of these things are like their plain meaning, rather they have depth, and not the depth of the philosophers, since it is external, rather the depth of those with the truth.

ביאור הגרייא על יורה דעה קעט:יג

ואע"פ כו'. הרמב"ם וכ"כ בפי' המשנה לפ"ד דעבודת כוכבים אבל כל הבאים אחריו חלקו עליו שהרי הרבה לחשים נאמרו בגמרא והוא נמשך אחר הפלוסופיא ולכן כ' שכשפים ושמות ולחשים ושדים וקמיעות הכל הוא שקר אבל כבר הכו אותו על קדקדו שהרי מצינו הרבה מעשיות בגמ' ע"פ שמות וכשפים...ר"ח ור"א דאיברו עיגלא תילתא... והפלסופיא הטתו ברוב לקחה לפרש הגמרא הכל בדרך הלציי ולעקור אותם מפשטן וח"ו איני מאמין בהם ולא מהם ולא מהמונם אלא כל הדברים הם כפשטן אלא שיש בהם פנימיות לא פנימיות של בעלי הפלוסופיא שהם חצוניות אלא של בעלי האמת.

Rabbi Jonathan Sacks, The Prophetic Voice (Matot Masei 5777)

The Torah bans one "who practices divination or sorcery, interprets omens, engages in witchcraft, or casts spells, or who is a medium or spiritist or who consults the dead" (Deut. 18:10-11). It disbelieves such practices because it believes in human freedom. The future is not pre-scripted. It depends on us and the choices we make. *If a prediction comes true it has succeeded; if a prophecy comes true it has failed*. The prophet tells of the future that will happen if we do not heed the danger and mend our ways. He (or she – there were seven biblical prophetesses) does not predict; he or she *warns*.